

RETRIEVER

ATEKST.no

Utvalgte dokumenter

KLASSEKAMPEN Venstresidas dagsavis

Risikofullt hav

Klassekampen 19.11.2007

Av Anne Viken anne.viken@klassekampen.no

Barentshavet er et svart hull når det kommer til kunnskaper om værforhold. Det gjør det til en samfunnsrisiko å operere i Barentshavet, hevder klimaforsker.

- Vil en drive kommersielt i Barentshavet, må en ta hensyn til de risikoene som finnes der, blant annet risikoen for båthavari, sier forsker **Asgeir Sorteberg** ved Bjerknessenteret for klimaforskning.

Sorteberg leder prosjektet IPY-Thorpex som har som målsetning å forbedre varsling av uvær i nordområdene.

På IPY-Thorpex' hjemmeside står det at den stadig økende aktiviteten i nordområdene med olje- og gassutvinning, økende sjøtrafikk mellom Russland og resten av verden, og økende turisme, stiller store krav til gode værvarsler som kan sikre liv og verdier i et barskt klima. Det byr på utfordringer, både fordi det meteorologiske observasjonsnett er svært glissent i nordområdene, og på grunn av raske værforandringer.

- Spesielt i en oppbyggingsfase vil det være mye skipstrafikk og slep av store konstruksjoner her som krever godt vær, sier Sorteberg, og trekker fram stormen Andrea som eksempel.

Alle selskaper valgte å evakuere sitt personell, og dette kunne de gjøre flere dager på forhånd fordi værvarselet var av pålitelig kvalitet. Kvaliteten på værvarslingen i Barentshavet holder langt fra samme nivå.

Russerne kartlegger

Det en vet, er at når isen trekker seg nordover som en følge av klimaendringene, flytter iskanten seg. Dermed flyttes også områdene med eksplosive stormer, polare lavtrykk og arktiske fronter seg nordover. Disse formene for lavtrykk er sjeldne men sterke. Sorteland sier en vet lite om disse værphenomenene.

- Det er ikke noe som tyder på at det vil bli mer av denne værtypen som en følge av klimaendringene. Men de vil komme i andre områder enn i dag når isen trekker seg nordover.

Sorteberg peker på at manglende kunnskaper om hvordan været er i området i dag, gjør det veldig vanskelig å si hvordan været i Barentshavet vil bli når temperaturene stiger som følge av klimaendringene. Men interessen for Barentshavet har ikke vært spesielt stor før de siste åra.

- Det er veldig vanskelig å si noe om hvordan været vil bli her i en varmere framtid, kort sagt fordi vi ikke vet hvordan været er der i dag. Det er først de siste få årene at det har åpnet seg store kommersielle muligheter i Barentshavet, og da har også interessen økt for å vite de samfunnsmessige konsekvensene av den økte aktivitetene og hvilke forholdsregler en må ta for å takle ekstremværet.

Russisk informasjon

Da den engelske tråleren Gaul gikk ned i 1974, gikk spekulasjonene skyhøye rundt hva som var årsaken til forsvinningen. Flere spekulerte i om tråleren var et spionskip som ble senket av russerne, men Sorteberg er mer interessert i hvilket vær det var som ble Gauls skjebne.

- Observasjoner gjort i nærheten viste at det ikke var spesielt dårlig vær der og da. Men i Barentshavet kan du ha små områder som plutselig får ekstremt dårlig vær på grunn av møtet mellom kald og varm luft. Gaul kan ha havnet inne i et sånt område, sier Sorteberg.

Han regner også med at russerne har gjort en del kartlegging i området i forbindelse med utbyggingen av Stockman-feltet, men sier denne informasjonen ikke alltid er like lett å få tak i.

- Forhåpentligvis har vi fått fram mye nytt materiale utpå høsten neste år. Værballonger og ubemannede fly skal i Polaråret inn over Barentshavet for å skaffe mer kunnskap om de ekstreme værforholdene.

©Klassekampen